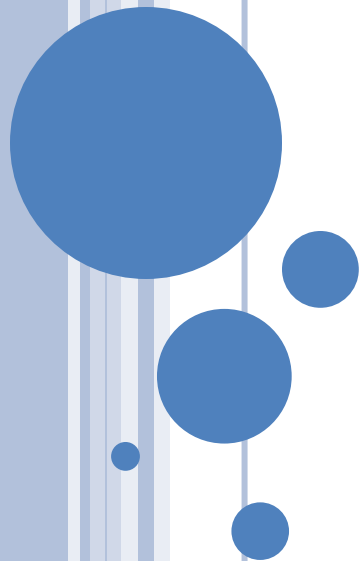

VNĚJŠÍ HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

DEFINICE A NOSITELÉ VNĚJŠÍ HP (VHP)

- VHP je v širším slova smyslu definována jako disciplína zabývající se zahraničně-obchodními vztahy s cílem zabezpečit vnější ekonomickou rovnováhu
- Nositelé (především vláda a centrální banka) se snaží za pomoci určitých nástrojů dosáhnout stanovených cílů
- Můžeme ji rozdělit na dvě oblasti:
 - *Zahraničně obchodní politika* (vláda)
 - *Vnější měnová politika* (centrální banka)

CÍLE VHP

- Vyrovnaná platební bilance
- Vnitřní rovnováha
- Ostatní cíle (např. nízká míra zadlužení, určitá úroveň investic)

VÝCHODISKA A ZÁSADY VHP

ZÁSADY

○ Obecné

- z. svrchovanosti
- z. rovnoprávnosti
- z. nevměšování se do vnitřních záležitostí
- z. respektování národních zájmů

○ specifické

- z. svobody obchodu nebo protekcionismu
- z. reciprocity
- z. národního režimu
- z. nejvyšších výhod

NÁSTROJE VHP

○ Smluvní

- Základem je mezinárodní smlouva uzavřená mezi zeměmi, která určuje obchodní režim partnerských zemí, tyto jsou jí vázány

○ Autonomní

- Takové nástroje, které se neopírají o dvoustranný či mnohostranný projev vůle stran, ale o jednostranné rozhodnutí země

SMLUVNÍ NÁSTROJE VHP

- Smlouvy dělíme na bilaterální a multilaterální
- Bilaterální smlouvy (smlouvy dvou zemí)
 - Obchodní smlouvy
 - Obchodní dohody
 - Platební dohody
 - Výměnné dohody (barter)
- Multilaterální smlouvy (více zemí než dvě)
 - Mezinárodní surovinové dohody (OPEC)
 - Smlouvy o integračním seskupení
 - Všeobecná dohoda o clech a obchodu (GATT)

AUTONOMNÍ NÁSTROJE VHP

- Dělíme je na nástroje k omezení dovozu a k podpoře vývozu
- Nástroje k omezení dovozu
 - cla
 - kvóty
 - ostatní mimocelní bariéry (dovozní depozita, hygienické a technické normy)
- Nástroje na podporu vývozu
 - Finanční pomoc pro vyvážející výrobce
 - Technická pomoc pro vyvážející výrobce
 - Informační a poradenské služby pro vývozce
 - Výchova pracovníků pro ZO činnost
 - Oceňování nejvýkonnějších vývozců

INSTITUCE PODPORY EXPORTU V ČR

○ Státní (vládní)

- MPO, MZV, Exportní a garanční pojišťovací společnost (EGAP), Česká exportní banka (ČEB), Czech trade, Czech Invest

○ Nestátní (nevládní)

- Hospodářská komora, Agrární komora, Svaz průmyslu a dopravy, atd.

PLATEBNÍ BILANCE

- Statistický účetní záznam sestavený na principu podvojného účetnictví, který sumarizuje veškeré ekonomické transakce mezi subjekty domácí země a zahraničím za určité časové období
- Celkově musí být vyrovnaná, ale jednotlivé účty mohou být v nerovnováze
- Můžeme ji členit
 - vertikálně (kreditní a debetní položky)
 - horizontálně (jednotlivé účty)

STRUKTURA PLATEBNÍ BILANCE

○ Běžný účet

- Obchodní bilance
- Bilance služeb
- Bilance výnosů
- Běžné převody

○ Kapitálový účet

○ Finanční účet

- Přímé investice
- Portfoliové investice
- Finanční deriváty
- Ostatní investice

○ Chyby, kurzové rozdíly

○ Devizové rezervy

VYROVNÁVACÍ MECHANISMY PB

- Slouží k automatickému vyrovnávání PB nebo OB
- Rozlišujeme:
 - Klasický cenový vyrovnávací mechanismus OB
 - Keynesiánský důchodový vyrovnávací mechanismus OB
 - Úrokový vyrovnávací mechanismus PB
 - Kurzový vyrovnávací mechanismus PB
- V souvislosti s VM PB se setkáváme se dvěma jevy:
 - Teorém lokomotivy
 - Importovaná inflace

KLASICKÝ CENOVÝ VYROVNÁVACÍ MECHANISMUS

OB

- V 18. století s tímto mechanismem přišel D. Hume, který kritizoval merkantilismus
- Předpoklady
 - Pevné kurzy
 - Platnost kvantitativní teorie peněz a rovnice směny
 - Pružné ceny a nulová mobilita kapitálu
 - Úrokové míry necitlivé na změnu peněžní zásoby
 - Platnost Marshall – Lernerovy podmínky
 - Neprovádění sterilizace devizových intervencí

○ Fungování

Přebytek OB → příliv peněz ze zahraničí a růst peněžní zásoby
→ růst domácí cenové hladiny → pokles exportu, růst importu
→ **vyrovnání OB** **$M \times V = P \times Y$**

KEYNESIÁNSKÝ DŮCHODOVÝ VYROVNÁVACÍ MECH.

OB

- Jeho autorem jsou Harrod a Machlup a je spojen se změnou důchodu (HDP)
- Předpoklady
 - Pevné kurzy a pevné ceny
 - Recesní mezera
 - Poptávkově determinovaný důchod
 - Stabilní úroková míra a nulové úspory
 - Nulová mobilita kapitálu
 - Import závislý na úrovni důchodu v ekonomice

○ Fungování

Deficit OB → $IM > EX$ → pokles AD → pokles produktu → pokles celkového důchodu → pokles IM, růstu EX → **vyrovnání OB**

ÚROKOVÝ VYROVNÁVACÍ MECHANISMUS PB

- Ve skutečnosti existuje ještě další způsob vyrovnání PB a tím je pohyb úrokové míry a pohyb kapitálu

- Fungování

Přebytek PB → příliv peněz ze zahraničí a růst peněžní zásoby
→ pokles domácí úrokové míry → odliv kapitálu → **vyrovnání PB**

- Pokles úrokové míry má dva efekty:

1. Růst investic a dlouhodobé spotřeby (růst důchodu a IM)
2. Roste úrokový diferenciál a dochází k odlivu peněz z finančního účtu

KURZOVÝ VYROVNÁVACÍ MECHANISMUS PB

- Opustíme předpoklad pevných kurzů a k vyrovnání PB dojde prostřednictvím změn devizového kurzu

- Fungování

Přebytek PB → převis nabídky nad poptávkou deviz →
zhodnocení měny → pokles exportu, růst importu → **vyrovnání
PB**

Děkuji za pozornost a
přeji hezký den

